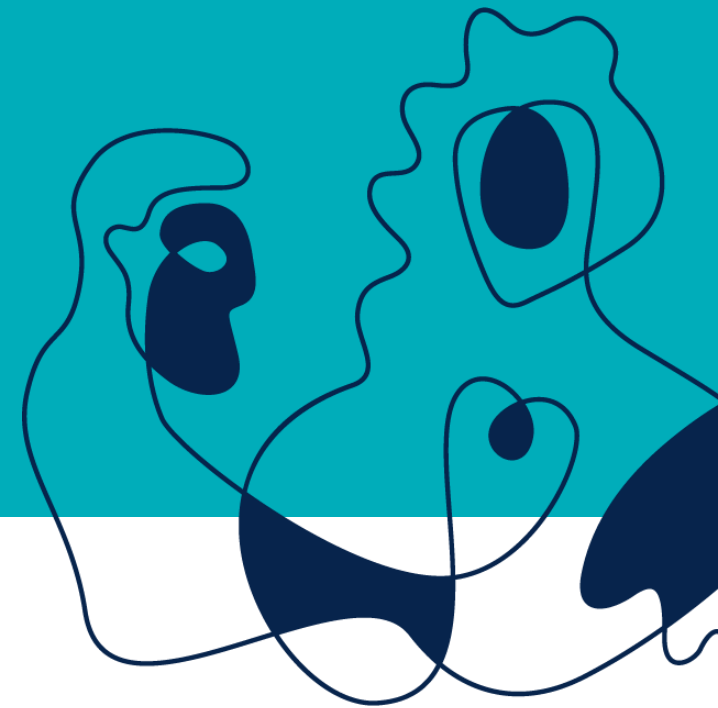

Vanskeligstilte på boligmarkedet

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Boligsosial lov § 4

§ 4. Vanskeligstilte på boligmarkedet

Med vanskeligstilte på boligmarkedet menes i denne loven personer som ikke kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, og derfor trenger bistand til å skaffe eller beholde en egnet bolig.

Boligmarkedet

Omfatter både markedet for eide boliger og leiemarkedet

Personer som trenger bistand til å skaffe eller beholde en egnet bolig.

Hva menes med vanskeligstilt?

Prop. 132 L (2021 – 2022). Forarbeid til loven.

Departementet mener loven må ha en legaldefinisjon av «*vanskeligstilt på boligmarkedet*». Det er hvorvidt en person faller innenfor dette begrepet som avgjør om han eller hun har krav på individuelt tilpasset bistand fra kommunen etter denne loven (boligsosiallov).

Definisjonen bygger på sosialtjenesteloven § 15 hvor det kommer frem at «*kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen skal medvirke til å skaffe boliger til vanskeligstilte personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet*».

Rundskriv til lov om sosiale tjenester i Nav – om bestemmelsen etter sosialtjenesteloven § 15:

«Kommunen har et ansvar for å sikre en forsvarlig bolig for personer som av økonomiske, sosiale, helsemessige eller mer sammensatte forhold ikke kan ivareta sine interesser på boligmarkedet.»

Se hen til husstandens samlede situasjon

Finnes ulike definisjoner av begrepet vanskeligstilte på boligmarkedet i ulike lover.

Den gjeldende strategien *Alle trenger et trygt hjem* (2021–2024), inneholder beskrivelse av å hva som menes med å være vanskeligstilt på boligmarkedet.

Videreføre og bygge på definisjonen som er i lovene som i dag regulerer kommunens ansvar på det boligsosiale feltet

Definerer vanskeligstilte på boligmarkedet som dem som ikke selv er i stand til å skaffe seg eller beholde en egnet bolig, og som befinner seg i en eller flere av følgende situasjoner:

- er uten bolig
- står i fare for å miste boligen sin
- bor i uegnet bolig eller bomiljø

Alle trenger
et trygt hjem

Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken (2021-2024)

Foto:

Departementet har ment at det har vært tilnærmet umulig å utforme en helt konkret definisjon av hvem som omfattes av «vanskeligstilte på boligmarkedet».

Oppsummering så langt:

Høringsforslaget definerte vanskeligstilte på boligmarkedet som personer «som av økonomiske, sosiale eller helse- og omsorgsmessige årsaker ikke kan ivareta sine interesser på boligmarkedet».

Forarbeidene til loven viser til sosialtjenestelovens § 15

I boligsosial-lov har ikke departementet sett at det er behov for en egen definisjon av hvem som omfattes av «vanskeligstilte på boligmarkedet»

Skjønnsmessig formulert definisjon i loven.

Litt statistikk:

23 pst. av husholdningene i Norge bor i en bolig de leier.

Leietakere utgjør nesten halvparten av dem som regnes som vanskeligstilte på boligmarkedet.

Rundt 60 pst. av disse har innvandrerbakgrunn.

Summeoppgave:

- Hva legger dere i begrepet «vanskeligstilte på boligmarkedet».
- Hvilke moment tenker dere er sentrale i vurderingen av om en person kan sies å være «vanskeligstilt på boligmarkedet» jf. boligsosial lov § 4.?

Problemstillinger for oss og dere:

Hva hvis dere og de som søker hjelp er uenige om hvorvidt de er «vanskeligstilt på boligmarkedet»?

Hvordan skal vi som klageinstans vektlegge og ta stilling i disse sakene?

Ved avslag gjelder krav til begrunnelser. Det må komme frem hvilke hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av skjønnet, jf. forvaltningsloven §§ 24 og 25.

Noen prinsipper som gjelder:

- ✓ Trenger ikke være bostedsløs
- ✓ Kan stå i fare for å miste bolig
- ✓ Kan bo i en uegnet bolig eller bomiljø
- ✓ Årsaken uten betydning
- ✓ Det er behovet som avgjør

Hvem omfattes ikke av loven

Det kreves noe mer enn at man er i et stadium i livet hvor man har det trangt økonomisk for å være «vanskeligstilt på boligmarkedet».

Definisjonen er ikke ment å omfatte studenter eller unge i etableringsfasen

Den som på noe sikt kan opparbeide seg kapital til å kjøpe seg en egen bolig

En stor andel av de vanskeligstilte på boligmarkedet er personer eller familier med lav inntekt og som derfor har problemer med selv kjøpe bolig eller beholde sin bolig.

Ulike grupper med vanskeligstilte

Personer som soner en fengselsstraff eller er på institusjon, og som om kort tid skal løslates eller skrives ut.

Personer på krisesenter.

Personer som er bostedsløse og bor i et midlertidig botilbud, og som har behov for bistand til å få flytte til en varig bolig.

Personer med rusproblematikk og/eller psykisk lidelse som har behov til bistand fra kommunen til å skaffe seg en bolig.

Personer som på grunn av funksjonsnedsettelse, høy alder, diskriminering eller andre utfordringer, har vanskeligheter med å skaffe seg en egnet bolig selv om de kan betale utgiftene.

Det sentrale i alle disse situasjonene er om personen eller husholdningen ikke på egen hånd klarer å skaffe seg en egnet bolig eller bli boende i boligen sin uten bistand.

Departementet mener at definisjonen ikke bør fremheve enkeltgrupper særskilt. En opplisting av enkelte grupper har den ulempen at det kan oppfattes som en prioritering av visse grupper fremfor andre.

Alle grupper skal etter loven ha samme rett til vurdering av sin boligsituasjon.

Foto:

- ✓ Økonomien til den enkelte er ikke avgjørende for rett til bistand
- ✓ Årsaken har ikke betydning
- ✓ Behovet til den enkelte som gjelder for retten til bistand

Foto: